

Spira Veronika: Miniesszék IV.

Schiele

A kiállítás 50 alkotást mutatott be. Ezek nagy része a bécsi Leopold Múzeumból érkezett, és talán csak az életmű csúcspontját jelentő néhány jelentős képet nem sikerült megkapnia a budapesti kiállításnak. De voltak itt más forrásokból származó alkotások is, amelyek részben magángyűjteményekből, részben a Szépművészeti Múzeum anyagából kerültek a kiállítás falára (pl. az *Ölelkező lányok* és az *Álló fiúakt*).

A tárlat mégsem csupán Schieléről szólt, hanem mestereiről és kortársairól is. A nagy mester, Klimt, és a kortársak, Kokoschka, Albert Paris Gütersloh, Hans Boehler, Anton Faistauer, Richard Gerstl, Anton Kolig, Leopold Blauensteiner, Herbert Boeckl és Max Oppenheimer egyes művei is szerepeltek, összesen vagy harminc, hogy érzékelhessük a szecesszióból kiszakadó, majd attól messze eltávolodó expresszionizmus születését.

Schiele alig több mint tíz évig tartó pályája alatt vagy háromezer képet festett. Volt, hogy naponta egyet be is fejezett. Mindössze huszonnyolc évet élt, de kora kamaszkorától halála napjáig állandóan dolgozott. Utolsó képe a spanyolnáthában meghalt terhes feleségéről készült, majd három nap múlva ő is elhunyt.

A kiállítás több téma köré építve mutatta be az életművet, és olyan remekműveket vonultatva fel, mint az *Önarckép lampionvirággal*, a *Remeték*, a *Fekvő női akt*, a *Hasonmás*, a *Trude Engel arcképe*, a *Halott anya*, a *Schiele íróasztala*, a *Lány (Szűz)*, de láthatók voltak Schiele aktjai és erotikus nőábrázolásai is.

A képei felkavaróak. Ahogy megjeleníti az emberi létezés irányító egymásnak feszülő erőket, ösztönöket, szenvedélyeket, egyszerre hat szenttelennek és szenvedve-gyönyörködve regisztrálónak. Az ösztönök, szenvedélyek kicsavarják alakjai végtagjait, vonásait, minden izmát, és az őket körülvevő környezet tárgyait is. A görcsös vonalak a mindent megtapasztalni akaró művész szenvedélyét tükrözik. A kutató szenvedély nem rémül meg a személyiség mélyén rejlő és az emberi kapcsolatokat irányító pusztító és alkotó erőktől. Fiatalos hévvel gyönyörködik minden megtapasztalhatóban, és mindezt hűvös tekintettel, mégis szenvedéllyel regisztrálja, legyen az a szexualitás, az anya és gyermek viszonya, az önazonosság problémája, a személyiség viszonya önmagához. Olyan friss és felkavaró mind, mintha most tette volna le az ecsetet. Semmi megengedő líra, harmónia, öncsalás. Csupa nyugtalanító, fájdalmas, izgalmas, ijesztő igazság.